

Datum: 2026-01-22

Diarienummer:
MN-2025-11398

Yttrande över remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet - Naturvårdsverkets skrivelse - Förslag på digitala lösningar för digitaliserad tillsynsvägledning (STK-2025-1811)

Miljönämnden har av kommunstyrelsen fått en remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet om Naturvårdsverkets skrivelse om förslag på digitala lösningar för digitaliserad tillsynsvägledning. Miljönämnden är positiv till de gemensamma digitala lösningarna för tillsynsvägledning samt nytt samordnat system för uppföljning och inrapportering, men ser gärna en tydligare plan som säkerställer att alla kommuner och även leverantörer av verksamhetssystemen engageras i god tid innan driftsättande. Detta då investeringen i form av arbetstid för att delta i projektgrupper samt implementeringen av nya tekniska lösningar, kan bli kostnadsdrivande för kommunerna.

Miljönämnden lämnar följande synpunkter.

Synpunkter

Förslaget med en förbättrad samordning, digitala lösningar för råd och stöd samt digitala lösningar för tillsynsvägledning välkomnas av miljönämnden.

Miljönämnden delar Naturvårdsverkets uppfattning att Naturvårdsverket är den myndighet med bäst förutsättningar att samordna och leda digitaliseringen av tillsynsvägledning på nationell nivå.

Miljönämnden är positiv till en nationell myndighetsgemensam webbplats som föreslås bli den digitala lösningen för råd och stöd men anser att huvudsyftet med en sådan webbplats är att ge råd och stöd och det är därför viktigt att Naturvårdsverket säkerställer validering och kvalitetssäkring av innehållet. Det är också av vikt att i ett tidigt skede se över alla möjligheter till AI-genererade sökningar och andra liknande AI-genererade funktioner men att noggrant väga när och hur AI-genererade funktioner används, och säkerställa att de alltid är kvalitetssäkrade och lämpliga för sammanhanget.

Miljönämnden anser att ett centraliserat system för uppföljning och utvärdering av tillsynen enligt miljöbalken är att föredra. Det underlättar att samla tillsynsdata i en central teknisk lösning med tanke på möjligheten till analys av och åtkomst till information utifrån olika behov och ändamål.

Föreslagna ändringar i miljötillsynsförordningen och miljöbalken välkomnas.

De föreslagna ändringarna i miljötillsynsförordningen 1 kap. 14–15 §§ underlättar för uppföljning och utvärdering av tillsynsverksamheten. Det är dock viktigt att säkerställa att de digitala systemen testas grundligt innan skarpt läge för inrapportering genomförs.

Miljönämnden är positiv till att tillsynsmyndigheterna involveras i framtagandet av digitala lösningar. Men investeringen i form av arbetstid för att delta i projektgrupper samt implementeringen av nya tekniska lösningar, kan bli kostnadsdrivande för kommunerna.

Det står klart att Naturvårdsverket önskar att kravställningar för gemensamma lösningar tas fram i samverkan med tillsynsmyndigheterna. Det är dock inte helt tydligt vilken typ av

kompetens som Naturvårdsverket tillsammans med sina samarbetspartners ser att tillsynsmyndigheterna kan bidra med vid ett eventuellt deltagande samt hur mycket tid som kan förväntas åtgå.

Kostnaderna för de enskilda tillsynsmyndigheterna att medverka i gemensamma projekt samt att utveckla och ansluta de kommunala verksamhetssystemen skulle kunna innebära problem. För att minimera sådana problem i samband med införande efterlyses en tydligare plan som säkerställer att alla kommuner och även leverantörer av verksamhetssystemen engageras i god tid innan driftsättande. Om det finns en tydlig plan för införande i ett tidigt skede kan personella resurser tillgängliggöras och nödvändiga ekonomiska ramar säkerställas i god tid innan förändringar genomförs. Det är även viktigt att lösningarna testas löpande och att genomförandet ges den tid som krävs för att säkra kvaliteten.

Miljönämnden ser gärna att EBH-stödet som administreras av länsstyrelserna också ingår i det centrala inrapporteringssystemet. Kommuner som Malmö med ett stort antal MIFO-objekt lägger idag stora resurser på att rapportera händelser till länsstyrelsen. En integration mellan kommunernas verksamhetssystem och EBH-stödet hade varit till stor hjälp och i linje med den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken där förorenade områden har pekats ut som ett av fokusområdena.

Ordförande

Sofia Hedén